

MONOGRÀFIC

formes infinites

ESCENARIS EVOLUTIUS PER A DESXIFRAR LA BIODIVERSITAT

Monogràfic coordinat per Pau Carazo Ferrandis

Hi ha grandesa en aquesta visió que la vida, amb tots els seus poders diversos, ha estat originalment insuflada en unes poques formes o en una de sola i que, mentre aquest planeta ha anat girant segons la llei constant de la gravetat, a partir d'un començament tan simple han evolucionat i evolucionen una infinitat de formes d'allò més belles i meravelloses.

Charles Darwin, *L'origen de les espècies*, 1859.

Amb aquestes paraules tan elegants conclou la primera edició de *L'origen de les espècies*, un poètic final en què Darwin presenta la selecció natural com la gènesi principal de la diversitat biològica. El concepte de *biodiversitat* és un terme tan carregat políticament i emocionalment en la societat contemporània com ambigu és el seu significat tècnic (de fet, en el monogràfic *Elogi de la vida* de MÈTODE s'explora en tota la seua riquesa). No obstant això, rescatant l'essència de les paraules de Darwin, podem entendre la diversitat biològica com el conjunt d'intricats detalls en el disseny de totes aquestes «formes infinites» que constitueixen la vida en la Terra. 160 anys de desenvolupament en biologia evolutiva han demostrat que l'evolució és clau per a entendre la biodiversitat. Més encara, de la mateixa manera que un castor transforma el seu hàbitat quan construeix una presa, modelant dramàticament l'esdevenir de tots els organismes que l'habiten, avui sabem que la diversitat retroalimenta l'evolució. Per a entendre la vida hem de comprendre, per tant, aquest ball dinàmic que, al llarg del temps, es produeix entre evolució i biodiversitat.

En aquest monogràfic explorem aquest estret i complex vincle a través d'una sèrie d'escenaris evolutius singulars. En molts casos aquests escenaris projecten llum sobre aspectes del món que, a primera vista, podrien semblar allunyats de l'evolució. El nostre objectiu és il·lustrar l'enorme poder de la biologia evolutiva per a comprendre i afrontar alguns dels reptes més importants a què ens enfrontem com a espècie, des de les malalties que ens amenacen fins a l'emergència que els canvis antropogènics recents representen per al planeta.

PAU CARAZO FERRANDIS. Investigador contractat de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València (Espanya). Doctor en Etologia, ha treballat fonamentalment en l'estudi de l'evolució de l'envelliment i la comunicació animal, i a entendre el paper que representa l'ecologia en la selecció i el conflicte sexual. A més, imparteix classes en el Grau de Biologia i en el Màster de Biodiversitat i Evolució de la Universitat de València. ✉ pau.carazo@uv.es

Per a aquest monogràfic, MÈTODE ha tingut l'honor de comptar amb la col·laboració de José Soler Vidal (Albaida, 1932), conegut com a Monjalés. Membre del grup avantguardista Parpalló, fundat a València el 1961, Monjalés ha estat un dels artistes clau de l'art valencià contemporani. Els últims anys, el seu interès per la botànica l'han dut a explorar aquest món a través de l'art. En aquesta ocasió, l'artista albaidí dona color a les pàgines de *Formes infinites* amb una sèrie d'obres inspirades per detalls dels articles que componen el monogràfic, interpretats des d'una visió que barreja mitologia, història i ciència.

A l'esquerra, Monjalés. *Calcis, el somni alat*, 2019. Ocell sota la forma del qual es va ocultar el somni entre las branques d'un avet. De la cohort «Adveracions talesianes». Oli sobre paper Fabiano Rosaspina, 200 g, 33x46 cm.